

Slov. delav., Amer. Koledar.

je ravno izšel z jako zanimivo vsebino. Poleg koledarja, so tudi podatki o ameriški meri, pošti, a meriški ustavi in osebnih pravicah. Na prvi strani je pesmica "Dvom". Potem razni spisi: Anton Grablovic in In Memoriam. Nadalje dve povesti in črtica: Povest o dobrem kralju in dobrem ljudstvu, Slovenec mej Mormonci in Morje. Zanimiva sta tudi zgodovinska spisa: Noč sv. Jerneja ali krvava svatba in Jan Hus. Temu sledi znanstvena razprava: Osrčje naše zemlje. Zatem je zopet kritika o ameriških nezgodah pod naslovom "Dežela katastrof". Jako dober je tudi spis o razvoju gospodarstva, ker pisatelj živo slikka kako se gospodarstvo iz enega razvija v drugo. Nadalje je črtica iz življenja Vasilija Jakzaka, profesorja obsojenega v dosmrtno prognanstvo, v Sibirijo; Muke prognancev v Sibiriji.

Koledar je okrašen z raznimi slikami. Cena mu je le 25c. Ta koledar je jako primerno noveletna darilo za svoje v stari domovini.

Slovenski, delavski, ameriški "Koledar" se dobiva pri upravništvu "Glas Svobode" in vseh prodajalcih, ki so razglašeni v listu.

Na znanje vsem so-mišljenikom, naročnikom in čitateljem.

Sedaj izhaja list v povečani obliki. Storili smo, kar je bilo v naši skromni moči, zajedno pa upamo, da smo s tem ustregli vsem, ki se strinjajo s pisavo lista.

"Glas Svobode" ima jako obširno nalogo. Kar smo do sedaj obelodanili v listu, je bilo le v političnem oziru za interese delavstva. Nismo se mogli baviti temeljito tudi z gospodarskimi vprašanji in s priloženjem lep slovniških spisov.

"Glas Svobode" je edino glasilo slovn. delavcev v veliki ameriški republiki, torej umevno, da se bomo v prihodnje bavili z vsami vprašanji, ki posezajo globoko v delavske razmere, ker nam bodo to dopuščal prostor.

Ali mi ne smemo ostati pri tem da smo povečali list, da smo pričeli izdajati ga na 8 straneh. Naša naloga mora biti, da prejkoli je mogoče prične list izhajati v vsaj v isti obliki (na osmih straneh) dvakrat v tednu.

Držali se bomo tudi še v prihodnje našega gesla: "Kdor ne zna svobodno misliti, ne more se boriti za svobodo".

Naravno je, da upamo, da bode tudi v prihodnje stali svoje glasilu zvesto od strani, ki neusmiljeno biča sedanje neznoše razmere, v katerih se smatra elavca za navadno žival, ki ni drugo na svetu po kapitalističnih nazorih, kakor da vstvarna bogatim postopačem udobno življenje.

Izhajali bomo v večji obliki, torej energičnejši, in upati smemo, da izidemo kmalu dvakrat v tednu, ako storo vsi slovenski ameriški delavci svojo dolžnost. Naročnina ostane ista. V decembru 1904

"GLAS SVOBODE"
683 Loomis St. Chicago, Ill.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Japonci nameravajo poslati maršalu Oyami še pol milijona vojakov. Nadalje nameravajo utrditi otok Formoza, ker se pričakuje, da bo baltiško brodogovje najbrže izbrati si ta otok kot nekako zavetišče, od koder misli napadati Japonce.

Ruski admiral Virile je izjavil, da bode 1. del 3. baltiškega brodogovja že v februarju odplul na Daljni Vzhok.

Poveljnik japonskega brodogovja, admiral Togo se skrbno pripravlja na prihod baltiškega brodogovja.

General Kuropatkin poroča, da je napadel japonske utrdbe pri Benziapucu, in da je odbil dva japonska napada. Rusi imajo 6 mrtvih in 64 ranjenih. O japonskih izgubah poročilo popolnoma molči.

Japonci pred Port Arthurjem so naskočili griče Houyangškou ter jih po hudem boju zasedli. Ujeti Rusi pripovedujejo, da sta ubita ruska generala Irman in Kondračento, general Fock je pa ranjen.

Braziliija.

Vodja policije v Rio de Janeiro je izjavil, da je hotel senator Sodre z zadnjo revolucijo postati diktator za toliko časa, da bi se zopet ustanovila monarhija. Prevrat bi se imel izvršiti dne 17. oktobra. Ali policija je prišla tem protirepublikanskim spletkam na sled ter je vse kolovodje dala pod ključ. To poročilo je povsod obudilo velikansko senzacijo, ker so vsi aretovanci igrali mej republikanci veliko ulogo. — Kdo vé, če je poročilo policije tudi resnično. Policija je že marsikateri-krat lagala, da je pokrila svoje čine, katere je storila v korist reakcije. Policija kot boriteljica za svobodo je zopet nekaj novega.

Nemčija.

Mnogo nemških častnikov je bilo odpuščenih iz službe, ker so bili popolnoma v odušnih rokah posejalcev denarja. Tako je v današnji človeški družbi se naprej častnikom pripoveduje, da so nekaki ljudje druge, boljše vrste. Za to življenje so pa njih plače prenizke. Torej dolgo! Tem pa sledi potem slovesno prokletstvo in izbacenje iz tako zvanih "boljših" krogov. V Berlinu, v glavnem mestu Nemčije sedaj vprav grozno smrdi. Kacih 40 dam iz najvišjih krogov so pribili listi javno na steno, ker so nabirale denar za obdaritev revnim otrok ob Božiču. V resnici so pa fine dame porabile denar za dragocene toalete. Seve v Berlinu so že tacihi škandalov navajeni. Ali kljub temu je zopet hud udarec ta najnovejši škandal vsem zagovornikom današnjega družabnega reda v obraz.

Venezuela.

Venezuelski predsednik Castro je spodil vse sodnike najvišjega sodišča iz službe, ker niso obsodili necega moža, katerega je on želel imeti pod ključem. To je že skrajna nesramnost. Ako bi bilo ljudstvo pametno, bi pa spodilo Castra, ker je hotel, da sodniki obsodijo nedolžnega človeka. Seve, ljudstvo kaj sličnega ne bode storilo, temveč bode še v prihodnje molče prenašalo vse nezakonitosti. Morda ga bode dobro ljudstvo še v drugo volilo predsednikom? Kdo vé?

Maroko.

Poročevalec "Matina" poroča, da so velesile zapovedale vsem svojim podanikom naj zapuste Tanger, ker se boje revolucije. Sultan je odslavlil vse francoske svetovalce in je poslal francosko državo. Situacija je zelo kritična in Francija bode najbrže posegla vmes. Pri-

vatna poročila se glase, da je bil oddelek francoskega vojaštva poražen pri Timbuktu.

Rodovi, ki so oblegali mesto Alzacar ter zahtevali, naj se jim izroči francoski konzul, so odšli, ko se jim je izplačalo \$1.500.

Srbija.

Kralj Peter I., po milosti sabelj in revolverjev je podpisal zakon, ki je naperjen proti časnikom, ki pišejo proti kraljevski dinastiji. V resnici bode pa ta zakon zadavil tiskovno svobodo. — Kralj ostane kralj, naj že bo Milan ali pa Peter. Vsem takim ljudem je ljudska svoboda trn v peti.

Rusija.

Najnovejša poročila se glase, da je car-batjuška odklonil vse svobodoumne preosnove, ker so nazadnjaki od vseh strani pritiskali na njega, naj nikar ne ustrezje ljudskim željam in težnjam. Listom se je prepovedalo še v prihodnje pisati za ustavno državo.

Svobodoumno vladanje je šlo po 100 dneh rakom zvižgat in žabam gost.

Italija.

Grozno je življenje delavcev v riževih nasadih na Talijskem, o katerem poroča neki profesor na inomoškem vseučilišču.

Ti delavci smejo porabiti komaj 6 ameriških centov na dan za svoje potrebščine. Mal hlebček koruznega kruha ali polenta, malo slabo zabeljene riževe juhe je njih vsakdanja hrana.

Radi tega je umevno, da ima talijski proletariat toliko anarhističnih elementov v sebi, da je zadnjih deset ali petnajst let že parkrat poskusil s silo uničiti današnji gnjili in korumpirani sistem.

Ako človek dela vsaki dan kakor staroveški suznji ali srednjeveški tlačan, poleg je pa še lačen, ga kmalu mine ootpežljivost.

Španija.

Otročiček na španskem prestolu se boče kmalu oženil. Vsaj tako poroča brzov. Ravnokar se bode zaročil z vojvodinjo meklenburško Marijo Antonieto. To bodo zopet hlapčevski in ponižni poročevalci kapitalističnih časnikov pisali o krasnih toaletah in "lepih" našminkanih damah. Gladni španski narod bode pa vsled predpisane veselja do kraljevske postopaške dvojice samega veselja pretakal grenke solze.

Haiti.

Obravnava proti ministrom prejšnjega predsednika Sama radi goljufije je končana. Guillame, prejšnji vojni minister je bil obsojen v dosmrtno ječo, dva druga ministra sta dobila po tri leta, višji uradniki narodne banke pa po 4 leta težke ječe. — Lepa slika iz današnje kapitalistične človeške družbe.

Bavarsko.

Bavarski princ-vladar se je ravnokar vrnil z lova. Tako poročajo kapitalistični časniki. Vstrelili so v dveh dneh 197 divjih merjascev. Princ sam je vstrelil tretjino merjascev in radi tega je dobre volje.

Domovina rešena si! Princ — navadni tepec, je ustrelil 65 merjascev. Bavarci bi morali prirediti vsled tega važnega dogodka velikansko razsvetlavo. Poleg bi pa morali izpiti še čašo pristne bavarške pive na zdravje lovca merjascev.

Nam se dozdeva, da Bavarci še žive v 18. stoletju, ko je vse govorilo o majtresah, lovih in dvornem kuharju vladarja.

V Chicagi so Koledarji na prodaj pri Mohor Mladiču, Martin Potokarju in Frank Mladiču. Cena 25c.

Ameriške vesti.

Pojedina postopačev.

Gospa William Astor, soproga multimilijonarja je razposlala 12 sto povabil za neko veliko plesno veselico, ki bode dne 9. januarja 1905. v New Yorku. Ta milijaderka se je svoje dni izrazila, da se človek prične še le pri izobraženem človeku. Mi stavimo, da ni milijaderka niti enega izobraženca — akademično izobraženega človeka povabila na veselico, ki si dandanes s pomivanjem krožnikov ali kacim drugim ročnim delom služi kruh v New Yorku.

Gospa Astor je bila pri razpošiljavti povabil gotovo tako previdna, da je povabila na to veselico same take ljudi, ki imajo tudi polne možničke tolarčke, katere so izprešali iz delavnega ljudstva.

Veselica 12. sto se bode od družih veselice le v tem razlikovala, da se bode sešlo malo več gospodov, kakor pri navadnem pijančevanju, in da bode pri ženskah opazati več biserov "šminke", umetnih zob, las in prs. kakor na kaki drugi veselici.

Slavitelj garjevcev zopet govori.

Mož, ki je imenoval garjevca ameriškega narodnega junaka, mož, ki se družil z Gomersem in Mitchellem, g. Charles W. Elliot, predsednik Harvard vseučilišča je zopet psoval delavske strokovne organizacije. Kot častni gost na veselici "Quill kluba" si je v svoji puhli govoranci pošteno privoščil tudi delavske unije.

Ta "učenk" je imenoval delavske unije — monopole. "Glejte, monopol strokovnih društev se je razvil iz društvene svobode", vskliknil je g. Elliot.

Torej delavske organizacije so po nazoru tega slavitelja garjevcev monopoli in izkoriščevalne družbe. Torej proč s tako svobodo, ki kapitalu škoduje. Kaj ne g. profesor?

Mi smo radovedni kaj bode odgovorila Gompers in Mitchell na ta napad njih prijatelja na delavske unije? Seve, oba gospoda bode najbrže molčala. Ako jih bodo na delavci na javnem shodu vprašali o tem, tedaj bode pa zavila oči kakor svetopisemski farizej ter rekla: "Res je, da sva prijatelja g. Elliota, aš kdo nama more očitati, da sva kedaj grešila proti delavskim strokovnim organizacijam?"

Koliko nas stane colnina?

Po poročilu državnega finančnega tajnika, imamo v Zdr. drž. 46 primorskih luk, v katerih nas stane vsaki tolar colnina nad en tolar, ki pride v državno blagajno. V Annapolisu so sprejeli v zadnjem letu le \$14.00 na colnini, troški stric Sama so pa znašali \$1196.95. Stric Sam je plačal torej za vsaki tolar \$85. Še žalostnejše izgleda v Beaufortu, N. C., kjer se je sprejelo na colnini le \$1.55, troški so pa znašali \$109.

Neki list, iz katerega smo vzeli te podatke pravi: "Stric Sam dela slabo kupčijo s colnino. To je resnica! Ali kaj briga to bogatega Stric Sama? On ima vendar mnogo netjakov, kojim so merodajni faktorji v deželi primorani izkazati hvalo. Colninski, davkarski in drugi uradi niso radi tega tukaj, da bi koristili ljudstvu. To razumejo že dandanes ljudje, ki imajo ozke možgane. Ti uradi so radi tega tu, da "uradolovci" lahko dobe mastne službe. In proti temu gotovo ne bode nihče ugovarjal, kdor je pravi patriot.

Kako se postopa s stavkolomci?

Neki Friderik Lynch pripoveduje, da ga je zvalil neki posredovalec za delo v Manhattanu, da je šel delati v premogokop v Cabin Creek, W. Va. Obljubil jim je 3—4 tolarje

dnevne plače, pri tem pa zamolčal, da premogarji stavkajo. 300 tacihi nesrečnih ljudi so tesno stlačili v železniške vozove. Za hrano so dobivali suhar in slabe klobase. Ves čas so jih stražili oboroženi pinkertoni.

Ko so prišli na lice mesta, so uvideli, da so sprejeli garjevsko delo Hoteli so oditi. Ali zaman! Straže so dobro pazile, da niso utekli. Mesto \$3—\$4 so pa dobivali le \$1.75 dnevne plače. Od te plače so jim odtrgali tudi troške za vožnjo.

Tako se dela! S sleparškimi obljudami brezvestni agentje izvajajo komaj v Ameriko došle izseljenice, da opravljajo garjevska dela, s katerimi potem tako postopajo kakor z živino. In taka lopovstva se dogajajo dan za dnevom v Ameriki ne da bi bila kaznovana.

V Ameriki se vendar še vse ne dobi za denar.

Andrej Carnegie, izkoriščevalec jeklarskih in železarskih delavcev je poslal Franklin zavodu v Bostonu \$540.000. Ali oskrbniki tega zavoda so v soglasju z javnim mnenjem zavrnila ta dar. Vrlim Bostoncem nikakor ni šlo v glavo, da bi kak moderni Krez, ki je novodobnim potom pridobil ogromno premoženje, vsled svoje denarne moči spravil v dotiko svoje brezpomembno ime s slavnim Benjaminom Franklinom. In Bostonci imajo prav!

Roparska vojna.

Plutokrat H. H. Rogers, ki je hotel tožiti svojega kolega Lawsona in izdajatelja mesečnika "Everybody's Magazin" radi razžaljenja časti, si je stvar premislil. On bi moral sodnji predložiti svoje računске knjige. Ali tega se pa borzičanci bojé, kakor hudič križa.

Korupcija povsod.

Častniki na "Governor Island" se bodo moral zagovarjati pred zborničnim komitejem, ker so uporabili 40 tisoč tol. za gradnjo zabavne hiše, ki so bili namenjeni za vojakeprostake. — Smrdi povsod!

Žalosten božič.

Jako žalosten božič so imeli tekstilni delavci v Fall River. Stavka traje že 23 tednov. Nabralo se je nekaj v pomoč stavkujočim, vendar toliko ne, da bi se lahko vse stavkujoče delavce preskrbelo z hrano. V kratkem bode zopet shodi, na katerih se bode odločilo, se li s štvako nadaljuje.

Ministri na zatožni klopi.

V Halifaxu, glavnem mestu kanadske province Nova Scotia je obtožen finančni minister W. S. Fielding radi sleparstev pri volitvah. Poleg njega bode še naslednji gospodje radi istega hudodelstva prišli na zatožno klop: Minister za obrambo in milico, Friderik Borden in 4 liberalni poslanci zbornice v Novi Scotiji.

Iz tega je razvidno, da je korupcija — bacil Graft — že prekorajčil kanadsko mejo. Ti ljudski zastopniki so si skoro že v vseh državah kar se lepih čednosti tiče, podobni drug drugemu, kakor jajce jajcu.

V boga duša ima sedaj mir.

Državni tajnik Hay je zastopnikom evropskih dvorov izrekel za hvalo, ker so povsod vsprejeli predsednikovo povabilo za drugo mirovno konferenco. Nadalje je povedal, da predsednik sedaj ne more iti dalje, ker so v principu vsi za drugo mirovno konferenco ter da bode počakal nadaljnega razvoja.

Umor otrok.

Tvorniški nadzornik E. T. Davies iz Chicage in dva policaja so nepričakovano posetili tvornico "Illinois Glass Co." v Altoni, Ill., ter so konstatirali, da je bil zakon za varstvo otrok kršen v jednajstih slučajih.

(Nadaljevanje iz 2. strani.)

takega kot je bil nekdanj, toda tega Vilka, kateri je sedaj, tako predru-gačenega, pa sploh ljubiti ne more. In v teh časih je mnogokrat mislila na Zdenka, ki se je za njeno srečo žrtvoval, mnogokrat se je spomnila njegovih besed v pismu: "Saj za srečo drugih, zlasti pa za Tvojo srečo, darujem rad svojo..."

In zdel se ji je nekako vzvišen in spomin na njega ji je ostal svet. Ni se čutila srečne in zadovoljne, vedno je nečesar pogrešala...

Burni valovi življenja so tudi njo vrgli v naročje nekemu višjemu uradniku, kateri je bil iz glavnega mesta; sicer vobče ni bil napačen mož, nje pa ni razumel. Toda ona ni čutila nobenega nagnjenja k njemu, mogoče celo simpatije ne. A udala se je prigravarjanju domačih, češ, ljubiti tako ne bom mogla več.

III.

V glavnem mestu je bil napovedan misijon. Imeli so ga jezuiti oddaljenega samostana, kjer je bil tudi naš Zdenko Trnovski, sedaj pater Edvard.

Vdal se je v svojo usodo. Zdelo se mu je, da samostanski človek potrebuje le notranje zadovoljnosti, katera prihaja od izpolnjanja dolžnosti in potem je človek srečen, vsaj toliko srečen, kolikor more človek sploh biti.

Na Mileno je pozabil popolnoma, ne pa na svojo prevaro, na izgubo svojih idealov, — svoje duše. Za njo ni nikdar poizvedoval, saj tudi prilike ni imel za to, ampak ostal je vedno ločen od sveta — v celici, katero je zapustil le takrat, ko so ga klicale dolžnosti. Bil je dober govornik in priljubljen izpovednik...

Tudi sem na misijon v glavno mesto je prišel, da radi male bolehnosti ni propovedoval, ampak le izpovedoval... Tako sedi nekega večera v izpovednici. Skoro se je že naveličal poslušati vedno eno in isto, samo obtoževanje, kajti na vsak greh je imel vedno isti nauk ponoviti. Že nekako gnusno se mu je zdelo to delo, toda pomagati se ni dalo.

Ko odpre tako zopet linico, zagleda ob svitu bližnje električne luči lice mlade dame, katera je klečala pred njim kot pred izpovednikom. Kakor vsakega, tako je tudi to pogledal v obraz le za hip, potem pa poslušal njeno obtožbo. Toda slika njenega obraza mu ni šla iz misli. Videl je že enkrat ta obraz; in zdaj se je hipoma spomnil, to je bila — Milena. Vsa kri mu je zaplula k srcu, zdelo se mu je, da se vse okrog njega podira, začutil je neko slabost, katero je vendar takoj premagala njegova energija, in poslušal je dalje.

Ona ga seveda ni spoznala. V temi je sedel in se sploh v obraz tako izpremenil, da bi ga tudi na prostem ne spoznala. Seveda ona niti slutila, da je njen nekdanji ljubimec sedaj njen izpovednik.

Ko je zbral pater Edvard svoje misli je ravno slišal, ko mu je dama pripovedovala, da njeno zakonsko življenje ni srečno... "Sicer", se je glasila obtožba, "sem mu v obnašanju vedno zvesta, toda v mislih grešim mnogokrat. Zdi se mi, da bi morala raztrgati te vezi, ki me vežejo na moža, ki ga ne ljubim, in najraje bi to tudi storila..."

Ko konča, izpregovori on in ji da nekoliko navodil, a z ozirom na zgoraj navedene besede ji reče z nekoliko zatajenim glasom: "Gospa, vi imate gotovo otroke?"

"Da!"

"Vidite", meni on, v nekaki omotici, kajti popolnoma se vendar ni mogel premagovati, videč njo pred sabo, "ljubezen do teh naj vam prepoveduje takšne misli; kaj bi bilo z deco, ako jo — skrbna mati — zapustite. Ostali bodo nesrečne sirote. In vaš mož, ki vas gotovo spoštuje in ljubi, bo tudi nesrečen. Ne storite tega, žrtvujte se! Tudi za drugih srečo naj se človek žrtvuje..."

Bil je ves ta čas z obrazom k njej obrnjen; in tudi ona je že premotrila poteze njegovega obraza, vendar njegove sličnosti ni mogla dognati. Toda ko ji je rekel zadnje besede, tedaj se je hipoma spomnila, da je te besed že enkrat čula iz drugih ust, in v istem hipu je tudi spoznala

svojega izpovednika. Stopile so ji pred oči ure njune ljubezni, sreče in polastilo se ji je neizmerne hrepenenje po nekdanji sreči. Hipoma se je v njej zbudila zadušena ljubezen do tega moža, ki je za njeno navidezno srečo žrtvoval celo svoje življenje. In zganila se je, obledela, ustne so ji zatrepetale. Tudi on je videl, da ga je spoznala, izprevidel je, da je nepremišljeno govoril zadnji stavek... Tudi on je obmolnil. Nastala je hipoma pavza, potem je pa izpregovorila ona: "Zdenko"...

In on! Kako je vplivala nanj ta edina beseda! Zazdelo se mu je, da zopet čuje ljubezni polni njen glas, da se mu sedaj pa sedaj ovijejo njene nežne roke krog vratu in da začuti poljub njenih ust... a le za hip.

Potem se pa strezne, rekoč: "Da, jaz sem. Oprostite, da se vam nisem takoj začel poznati, a mislil sem, da me vi ne poznate. Zbogom — iščite si drugod miru, jaz vam ga nisem vreden in vam ga ne morem dati..."

Dalje ni mogel. Ona se je počasi vzdignila, blede, a on je zaprl linico in obsedel dolgo, dolgo časa... Potem je pa hipoma odšel iz izpovednice...

Drugi dan zjutraj pa so našli v župnišču, kjer so imeli jezuiti svoje sobe, patra Edvarda mrtvega.

Rekli so, da ga je zadel mrtvoud. Natančnega o njegovi smrti ni zvedel nihče, vse je nekako tajinstveno molčalo...

Slovenska kmetija.

Ni vprašanja, ki bi bilo za življenje kakega naroda, kake dežele važnejše, kakor vprašanje razdelitve zemljišč. Zemlja daje živež, obdelovanje iste, življenje na kmetiji stvarja na telesu in duhu močne ljudi, ki potem drugim delavcem v mestih, v obratih, ali v industriji, fabrikam oddajajo čvrste moči. Mesta požrejo mnogo človeškega materiala. Bolezni, katerih dežela, kmetija ne pozna; življenje v slabem zraku, razkošno, zapravljivo življenje in podedovane bolezni v mestih more močno ljudi, fabrika pa jih tudi požira. Kmetija je večni izvor novih, zdravih ljudi. Delo na kmetiji človeške moči obnavlja, delo v mestu, v fabriki jih pa ugnoblja.

In zemlja, ki nam daje živež, se ne da pomnožiti poljubno. To razlikuje zemljišče od proizvodov človeškega dela. Zemlja se ne da uničiti, ne poskriti, ne odpeljati; zemlja rodi, na njej raste, tudi če jo človek ne obdeluje, vsaj trava in hosta. In zemlja je za življenje ljudi in živali neobhodno potrebna. Dokler učenjaki ne iznajdejo sredstva, da bodo iz kamna delali prebavljiv živež, dotle bo treba kmeta na svetu in dotlej bode isti najvažnejši človek družbe.

Zaradi tega in ker se človeštvo hitro in vedno množi je važno, kako je razmerje mej kmeti in zemljišči, in kako hoče to razmerje postati v prihodnje. V srednjem veku je bilo v Evropi kakih 50 milijonov ljudi, zdaj jih je pa okolu 370 milijonov.

"V usodi posameznih rodbin veleposestva leži usoda naroda, ker domovina je narodovo veleposestvo." Naj še tako slabo mislimo o grajščakah, veleposestnikih; v prošlih družbah so dajali grajščaki jako krepke vodilne moči. Doma se je izrejal otrok grajščaka pri polni mizi, v zdravem zraku, v naravi. Delo velike kmetije je bilo najboljši povod za razno razmišljanje, vezbanje možganov. Veliko tlakarjev, ali družih delavcev je bilo nadzirati. Grajski otrok se je uril v občevanju z ljudmi, katere je moral včasih z dobrim, včasih z hudim držati v redu. Telo si je vežbal v vseh nevarnostih lova, vežbal ga voditelj svojega vojaštva in pozneje državnega.

Prišli so učitelji, učenjaki v gradove včasih, ko je nauk prispel do veljave, in tako se je družila omika, ki jo podaja kmetija z mestnim naukom. Grajščine so vzgojile marsiktero dobro moč, ki je v razvoju narodov v korist istih nastopala. Veliko trpljenja so pa tudi te ljudje naklonili kmetom, včasih so ravnali najgrše s tlakarji.

V Evropi je prva oblika državnega življenja ljudstev fevdalna organizacija gospodarstva in na njem sloneče vladanje. To je, zemljišča veleposestva so zvezana z rodovinami, človek je le za sasa svojega življenja lastnik zemljišča in to grajščak kakor tlakar. Kmetijski delavci, kmetje so zvezani z grajščino kakor fundus, kakor posamezni deli posestva spadajo duše k grajščini. Na Ruskem se šteje velikost grajščine po številu tlakarjev, ali lepše rečeno "duš". Ta organizacija je neka zadruga kmetkega dela z grajščakom in popom kot voditeljima dela in vladarjema vsega življenja kmetov—tlakarjev.

Kralj nima v tej organizaciji mnogo pomena. Le toliko ima moči, kolikor mu jo mali vladarji—grajščaki in višji popje dati hočejo. Ti majhni vladarji pazijo na svojo svobodo, popje se ne odvržejo kralju, če njih volja ni izpolnena.

Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE"

Današnje številko smo poslali mnogim rojakom na ogled. Komur se list dopade, naj nam dopošlje naročnino, in sicer \$1.50 za leto. Komur ni list všeč, naj nam ga vrne, ali nas naj pa obvesti z dopisnico, da vemo, kako nam je postopati.

Danes nam je doposlal g. Josip Triner, izdelovalec grenkega zdravilnega vina stenski koledar. Koledar je jako fino, umetniško okrašen. Umetniške okraske je izdelal g. E. V. Nadherny v New Yorku. Kdor boče imeti stenski koledar, naj pošlje g. Josip Trineru 10c. v znamkah — 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

? Yendor Bros ?

kje se dobi najboljša, najtrpežnejša in najcenejša obleka? Kje? - Na 365-367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste!

Naša zaloga jesenskih in zimskih oblek, površnikov in zimskih sukenj je dovršena.

Za predmete v naši zalogi jamčimo, da so toliko vredni, kolikor zahtevamo za nje. Ako predmet ali obleka ne odgovarja ceni, za katero smo jo prodali, tedaj vrnemo denar.

MOŽKE OBLEKE raznih vrst od \$6.00 do \$25.00
MOŽKE SUKNJE " " " \$5.00 " \$30.00

Popolna zaloga sraje, perila, klobukov in rokavic.

OBLEKE ZA DECKE IN OTROKE vseh mod, najboljšega kroja in najnižjih cen po \$1.95—\$2.50—\$3.50 in \$5.00

Obiščite nas in prepričajte se.

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izbornno pivo je po evropsko kuhano, tako, da bode te vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar bode te dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno vležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

Nevralgia - -

V slučaju nevraltije so prizadeti občutljivi živel obraza in glave, povzročuj 8 hudo bolešt, ki pogosto traja po več ur ali celo več dnij. Ljudje podvrženi nevraltiji morajo trpeti hude muke. Z vsakim novim prehladom, če še tako neznatnim, da včasih še celo brez tega jih to trganja znova napade.

Malo je lekov, ki morejo v resnici pomagati to bolešt in zato mora bolnik samo ponižno trpeti in prestajati muke.

Severovo olje sv. Gotharda je pa hiter pripomoček in gotovo zdravilo zoper nevraltijo. Vzemite jednega od Severovih praškov zoper glavobol in drgnite se dobro s Severovim oljem sv. Gotharda. Tudi namočite kos flanele s tem oljem ter si ga položite na razboljeno mesto.

SEVEROVO OLJE SV. GOTHARDA.

W. F. Severa
Najstariš česko-slovenski lekarnar v Ameriki.

Varujte se takozvanih lekov zoper nevraltijo, ki so samo omamljivi in nevarni, in vsled katerih bolečina samo otrpne, nikakor pa ne ozdravi. Severovo Olje sv. Gotharda je čisto. Ulez se naravnost v meso, v sedež bolečine ter jo ozdravi. Izleči vsako grizenje in bodenje, spuščajo, praške, spahnenje udov, rane i dr. Cena 50 centov.

Najhujšaj kašelj se omešča in ozdravi s rabo

Severov balzam za pljuča.

Cena 25 in 50 centov.

Splošna oslabeledost.

Ta izraz označuje opešanost telesnih kot duševnih močij. Ista nastopi v starosti, a žal tudi pogosto v mladosti vsled nerednega življenja. Naj bo varok že ta ali oni

Severov balzam življenja.

je najboljši lek v vseh takih slučajih. Povrne vam življenjsko moč in jakost. Cena 75 centov.

Hude bolečine v križu.

Prav nobenega vzroka ni na svetu, kakaj bi imel zdravil mož ali žena bolečine v križu, razun ako ima tako delo, da se mora vedno pripogibati.

Ako imate trajne in hude bolečine v križu tedaj niso vaše ledvice v redu. Zato vzemite

Severov lek za jetra in ledvice,

in vse take bolečine bodo hitro izginalle. Cena 75 centov in \$1.25.

Bule in spuščaji prihajajo iz nečiste krvi. Sclstite svojo kri s

Severovim kričistilcem

in vse take kožne nerednosti bodo izginalle. Cena \$1.

Severova zdravila so naprodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 884 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopoljuje svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

1904

Bilanca:

Narobe svet. — Premoženje postopaje v letu v baržunu in svili se je ogromno pomnožilo — delavno ljudstvo pa še živi v suženstvu ter gloda kosti, katere mu meče vsega sita gospoda.

Dohodki:

Dobiček izsesan iz krvi in mozga delavcev, novodobnih sužnjev — navadni dobiček po špekulacijah, bankrotih, požigu, po zavarovalnem sleparstvu in drugih jedrnatih lopovskih obrtih — dobiček po zakonitem ropu na delavnem ljudstvu.

Troški:

Pomnoženje državnega dolga — razširjenje imperializma, sleparstvo s kolonijami — subvencije lopovskim družbam. Mnogomori na Daljnem Vztoku, Tibetu, jugozapadni Afriki, Turčiji in drugod.

Rezultat.

Babilonski stolp kapitalizma, katerega obsevajo žarki sumljive prosperitete se majo na vseh voglih. Godci, ki piskajo o harmoniji in kapitalu so povsod naleteli slabo. Volilna borba v Ameriki, Italiji in drugod, ki špisarje navdaja s strahom za bodočnost. Čimdalje več privržencev zavednega delavstva, ki je blagorodnim postopajem trn v peti.

Kdor ne veruje v pravega boga, se je nekdanj reklo, bode zakoni potom obglavljen, sezgan ali v olju kuhan. Kdor ne veruje v slavni Rusiji v vsegamogočnega, vsegavednega in velemodrega avtokrata bode postavnim potom obešen, ali prognan v Sibirijo, bi se reklo lahko dandanes.

Kdor v jugozapadni Afriki ne veruje mej črnci v kulturonosne namene nemškega Viljema, edinega tega se ustrelji, njegovo živino in drug imetek se pa postavnim potom zapleni.

Sploh se pa po celem svetu pobija ljudi, kakor ovce v klavnici. Na Daljnem Vztoku more Rusi in Japonci drug drugzega. Turki v Macedoniji in Mali Aziji koljejo drugogovornike. Vmes pa pokajo puške uniformiranih biričev širom sveta, kroglje pa prodirajo telesa delavcev ker malo preveč na glas zahtevajo svojih pravic.

V tvornicah, na železnicah pa udirajo delavci mej strojnimi kolesi. V rudokopih, premogokopih, predorih zopet plinovi, skale in zemeljske plasti more delavce, ki stvarjajo vse bogastvo na svetu.

Ako bi zvedeli le to z družabnega bojnega polja, kar poročajo meščanski listi, tedaj bi ljudje mislili, da živimo v najboljši dobi, v največjem zadovoljstvu. Ali v resnici je vprav narobe!

Nezadovoljnost mej ljudsko množico narašča povsod. Od vseh strani se čuje glas po politični in gospodarski enakopravnosti, ki kaj neprijetno doni v ušesih gospodujočih slojev. Mi se bližamo z vprav hitrimi koraki spremenitvi današnje človeške družbe. Upajmo, da bode drugo leto bilanca še ugodnejša

V Podporo

stavkujočim klesarjem, kamnosekom in lepoticarjem v Nabrežini, Primorsko.

Nabiralna pola sodr. Ivan Medena: Frank Mladič 50c, Marija Mladič 10c, Fran Udovič 25c. Gospa Stonich 50c. Mohor Mladič \$1.

Ker "Nova Domovina" obrekuje organizirane delavce \$1.60. Marija Koren 25c. Ferdinand Petsche \$1; Angela Petsche 50c. Mladolletni Petschetovi otroci 50c. Ker sem se obril na Božič 10c. Ker me ni vrezal, ne morejo klerikalci reči, da je bila božja kazen 10c. Math Kure 50c. Jak. Grlic 25c. Frank Tomšič 25c. John Žakelj 50c. John Križanič 25c. Frank Divjak 25c. John Rongar 25c. Frančiška Mladič 25c. Frank Peterkovič 25c. Frank Bratanič 25c. Martin Potokar 50c. John Pogačnik 10c. Frank Mravlje 25c. Frank Kolar 25c. Andrej Kosmač 25c. Frank Kralj 10c. Josip Stibljaj 10c. John Krulc 25c. John Stonich 25c. John Belko \$1. John Stua 50c. Mike Držaj 20c. Frank Klobučar 50c. Jak. Tisol 50c. Anton Samsa 50c. Josip Rolich 50c. Frank Venk 10c. John Kumar 20c. Mat. Hiti 10c. Jak. Pekavc 10c. Frank Šonta 10c. Josip Zabka 20c. Rud. Maraz 30c. Josip Klemenčič 15c. Anton Marn 25c. Karel Gec von Eisenblut 50c. Martin Senica 10c. Josip Stupca 10c. Frank Jakovec 25c. John Hribar 25c. Vesela družba pri dobri kapljici vina \$1. Frank Stonič 50c.

\$25.30 smo odposlali v torek za drugi klesarjev in kamnosekov v Nabrežino. 15c smo plačali poštnine in 50c pa ostane še v blagajni.

Upravništvo "Gl. Sv."

Razglas.

Vsem Slovencem naznanjamo, da imamo sedaj svojega, pravega, pristnega svetnika — kakor on sam rdi — v osebi F. B. v Milwaukee, Wis.

Najboljši dokazi, da pojde sv. nož po smrti kar gorak v nebesa so tu:

Pred več leti je zapustil svojo soprogo v stari domovini in pobegnil v Ameriko, da ložje deviško živi. Sedaj se sprehaja po parkih in se daje slikati z drugimi —?

Z veliko gorečnostjo razširja "N. Domovino" in "Am. Slov.", za kar nu je sv. Peter poslal najvišje priznanje kar z nebes.

Po slovenskih gostilnah čuva deviško čistost in moralnost žensk. Ako zapazi le najmanjši greh, tedaj pošlje takoj po varuha zakona, da prihrani nebeskemu ženinu nepotrebni jok.

Na svoji suknji nosi pripeto svetinjo. In s tem se izkazuje kot prvi svetnik.

Jakob I., slovenski kardinal

le po imenu.

Umazano perilo.

Najvišja gosposka protestantske episkopalne cerkve je imenovala poseben odbor, ki naj bi preiskal nemoralno življenje pensilvanskega škofa Talbota. Školf Talbot pa zopet napada v odprtem listu prejšnjega rektorja cerkve sv. Pavla v Huntingtonu, g. Irwina. On trdi, da je ta sveti mož posilil dve deklici ter sploh nemoralno živel. Bogataši, ki so člani te cerkve, skušajo z vsjo silo potlačiti ta škandal.

Pobirati naročnino za "Glas Svobode" so pooblašteni:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.
 Paul Shaltz, Calumet, Mich.
 Frank Vevar, Lorain, Ohio.
 Jacob Hočevar, Cleveland, O.
 F. M. Shlander, Pittsburg, Pa.
 Jos. Matko, Claridge, Pa.
 Nick Starasinich, Pueblo, Colo.
 Frank Bizjak, Leadville, Colo.
 Jakob Tisol, So. Chicago.
 Frank Budna, Milwaukee, Wis.
 Jos. Mihelič, Waukegan, Ill.
 Jos. Faletič, Indianapolis, Ind.
 John Erbus, San Francisco.
 Anton Križe, Oat Hill, Calif.
 Frank Levec, Yale, Kans.
 Ignac Zlemberger, Steel, O. in okolico.

PRODAJALCI KOLEDARJA:

D. Badovinac, La Salle, Ill.
 J. Tisol, 9049 Greenbay Ave., South Chicago, Ill.
 Jos. Mihelič, 617 Market Str. Waukegan, Ill.

Frank Budna, 163 Reed Str., Milwaukee, Wis.

Frank Spendall, Bridgeport, O.
 Ignac Zlemberger, Glencoe, O.

Frank Dermota, Federal, Pa.
 Jos. Matko, Claridge, Pa.
 Felicijan Volčok, 525 Pa. Ave., Johnstown, Pa.

Josip Zalar Forest City, Pa.
 Marešič Frank 13 Clifton Str. Cleveland, Ohio.

Frank Vevar, Lorain, Ohio.
 Paul Shaltz 211—7 St. Calumet.
 John Gouže, Ely, Minn.

M. Sodia, Crested Butte, Colo.
 Max Malich 183 N. Pa. Ave., Denver, Colo.

Nick Starasinich, 604 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.

Frank Bizjak Leadville, Colo.
 Filip Zadnik, Aspen, Colo.

F. M. Shlander, 5102 Buttler Str. Pittsburg, Pa.

Mike Jakše, Roslyn, Wash.
 Jos. Kožuh, Ravensdale, Wash.
 John Erbus, 498 Bryant St. San Francisco, Calif.

Josip Bayuk, Oat Hill, Calif.
 G. Rozman, Trail B. C. Canada.
 Jos. Falletich, 725 Warman Str. Indianapolis, Ind.

Anton Starič, 223 N. 8th Str. Sheboygan, Wis.

Frank Levec, Yale, Kans.
 Anton Golobar Ladysmith, B. C.
 John Thome, Leckrone, Pa.

Math Petschnik, Taylor, Wash.
 Peter Mruk, Hackett, Pa.
 Jos. Turk, Chisholm, Minn.

Mike Kraker, Anaconda, Mont.

Rojaki, v Crested Butte, Colo. pozor!

Vse rojake v Crested Butte in okolici opozarjamo, da lahko izroče naročnino za "Glas Svobode" za leto 1905 g. Marku Sodia-tu, ki prodaja tudi naš Koledar.

Upravništvo "Glas Svobode".

Somišljeniki naročujte in briporočujte svoje časopise.

Socializem je postal sila, s katero morajo računati vse stranke.

Naš zastopnik Frank Petrič obiskuje sedaj rojake v drž. Kans. ter nabira naročnike za "Glas Svobode". On je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Svobode" in Koledar.

Upravništvo "Gl. Sv."

POZOR!

Puebličani!

Zima je tu! V zimskem času se človek rad pokrepča z dobro pijačo, in zabava v veseli družbi.

Dobra pijača dela dobro voljo in veselje kar pomeni za delavca mnogo ki je redkokdaj prost.

Vsled tega naj rojaki obiskujejo take kraje, kjer se to dobi. Pri meni ne manjka niti ene stvari, s katero bi ne mogel v tem oziru postreči vsakemu.

Pridite in prepričali se bodete sami:

Z odličnim spoštovanjem
 Nick Starasinich
 604 S. Santa Fe Saloon,
 GROWE, PUEBLI.O.

VABILO
 NA ŠESTI VELIKI MAŠKARADNI PLES
 katerega priredi društvo
 Slovenija št. 44 Č.S.B.P.J.
 V soboto dne 4. februvarja 1905
 V NARODNI DVORANI.
 587 So. Centre Ave., na vogalu 18. ulice.
 Začetek točno ob 7:30 uri zvečer. Vstopnina 25c. za osebo
 14 daril v vrednosti \$150.00 se bode razdelilo med najlepše maske. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudnejše ODBOR.

Pazite na naše
 rumeme cenilne
 listke na blagu,
 katere bodemo
 izdali z dnem 1.
 januarja 1905
 Vse blago bode zaznamo-
 vano z rumenimi listki.

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Frank Stonich, prodajalec. Vprašajte po stev. 22

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Apostolsko delo. Kaj se tako imenuje? Lačne nasititi, žejne napojiti, nage obleči, žalostne tolažiti, nevednežem razložiti zvišene nauke Kristusove — to je apostolsko delo. Vsaj kristjani bi morali biti tega prepričanja. Zdad nas je glasilo kranjskih duhovnikov podučilo, da ni res tako. Ne lačne nasititi, žejne napojiti, nage obleči, žalostne tolažiti, nevednežem razložiti zvišene nauke Kristusove — to ni apostolsko delo, pravo apostolsko delo je — nabiranje novih naročnikov na "Domoljuba". Tako čitamo črno na belem v št. 23 "Domoljuba" na strani 357. In plačilo za to apostolsko delo se ne dobi šele po smrti, marveč že na tem svetu. Pa nikar misliti, da se obetajo nabiralateljem novih naročnikov na "Domoljuba" kakšni papeževi žegni ali odpustki. Na take stvari pravi klerikalci ne dajo dosti; zahtevajo realnejšega plačila. "Domoljub" je tudi s tem računal in zato obeta nabiralateljem novih naročnikov tudi lepo novoletno darilo, tako, ki se lahko v žep vtakne. Nabiralatelji dobe torej lepo darilo, poleg tega bodo imeli še zavest, da so storili pravo apostolsko delo. — Katoliška tiskarna pa bo imela denarec. In za denarec se peha, kar se da. Pravo pravcato revolverstvo uganjajo ti duhovniki in lotevajo se posebno radi svobodomislicev. Pravi klerikalec sicer sovraži svobodomislice, a svobodomiselni denar mu le diši, kajti denar to je prvo in zadnje v klerikalnem katekizmu in pripravljati denar v farško bisago, se imenuje — apostolsko delo. Sicer pa nas to početje čisto nič ne ženira, ker pametni ljudje jim ne sedejo na limanice.

— Oštarija v cerkvi. Iz Cerknice se poroča: Naši popje napredujejo kar se da. Zdad so ti ljudje že v cerkvi Matere božje napravili oštarijo. Pred nekaj dnevi je bila v farni cerkvi poroka dveh farških podrennikov. Po končani poroki so se zbrali ti vzorni katoličani v zakristiji, vsi tisti, ki so imeli svatovska oblačila, dekan in kuharica, boksar in dolgi Jaka. In naročili so si v zakristijo, ki je vendar del cerkve, več štefanov vina in trkali veselo, popivali kar se je dalo in v pijanosti tudi polivali tako, da je še drugi dan smrdelo po zakristiji, kakor v kakšni beznici. Če pride kdo za dve minuti prepozno v zakristijo k maši, že vleče dekan svoje debele ustne navskriž, češ, to je motenje božje službe. Ali je to morda čiščenje cerkve, če se v njej pijančuje? Po farških nazorih že.

— Nesreča. Te dni je prišel v Ljubljani pod vlak, ki je šel ob pol 12. iz Rudolfovega na južni kolodvor, sprevodnik Ivan Likovič, 32 let star in oče štirih nepreskrbljenih otrok. Ko je vlak prihajal, je šel Likovič po progi. Strojevodja ga je videl in nad njim vpil, da naj se izogne. Bilo je pa že prepozno, kajti ta ni mogel ustaviti vlaka, Likoviča je pa stroj prijel, baš ko se je hotel izogniti. Stroj ga je samo oplazil, toda nesrečnež je padel tako, da je prišla glava pod strojeva kolesa. Šlo je čez njega potem še pet voz. Pogled na mrtveca je bil grozen. Videlo se je le pol nosu in spodnji del obraza, zgornji del in črepijo so mu pa kolesa odrezala. Ponesrečenčevu truplo so pripeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Ker je pokojnik že prestal, je sedaj obžalovati le male otročiče in ženo, ki je šele tri dni od tega sem, kar je povila. Pač nesrečna usoda.

— Hudodelnikov humor. Neki kaznjeneec Fran Mauer iz Zagradca je skočil novomeškemu stražniku med Rudnikom in Dolenjskim kolodvorom iz stranišča skozi okno in ušel. Mauera so pete sedaj, kakor je razvideti iz dopisnice, prinesle srečno v Benetke. Pisal je od tam nekemu pazniku, kako se čuti sedaj srečnega, ko se mu vendar na tuji zemlji, med tujimi ljudmi ni treba pokoriti ječarjevim ukazom, ampak zadovoljno motri gondole in je trdno sklenil, da v ljubljanski prisilni delavnici, kamor ga je peljal stražnik, ne bode več delal.

— Pet nemških dezertarjev se je te dni zglasilo pri ljubljanskem ma-

gistratu. Bil so pri francoskih tugi-jah v Severni Afriki in od tam ušli skozi Port-Said. Privovedovali so, da vedo, da bodo morali prestati v Nemčiji strogo kazen, ki jim je pa mnogo ljubša, kakor se v Afriki boriti z različnimi vojnimi težkočami, posebno pa s tako hudo žejo in vročino, katero so morali tam prestajati. Marštriat jim je dal podporo do prve odgonske postaje in tam jo bodo zopet dobili do druge, da bodo mogli priti na ta način domov. Pravijo, da jih je pobegnilo z njimi še osem, ki pa so najbrže ostali kje na potu, ali pa so krenili v drugo smer proti domu.

— Sad kapitalistične človeške družbe. Stiriletna Nežika Korčeto-va, hčerka železniškega sprevodnika, je šla v nedeljo dopoldne od 11. uri po Resljevi cesti v Ljubljani iz otroškega vrta domov. Na Resljevi cesti se ji je pridružila nekoliko večja deklica, ki je imela rujavo, umazano pelerino in umazano čepico na glavi ter je vzela Korčetovi iz ušes zlate uhanke, potem jo pa peljala na dvorišče v obližju stoječe hiše, kjer ji je ušla.

— Delo v predoru na Hrušici zelo počasi napreduje. Prevtati ga je še v daljavi kakih 200 m. Podjetje je mislilo delo dokončati že do konca tega leta, toda kakor vse kaže, se bo to moglo završiti šele do Velike noči, ker je vsled znane nesreče mnogo delavcev zapustilo delo. Delo zavira tudi nenavadno trd kamen ter slab zrak. Vsi vremenski nadzorniki so zapustili delo, ako ravno jim je podjetništvo ponudilo visoke plače.

— Naročen umor. Žena tovarniškega delavca Jos. Stareta na Savi je pregovorila svojega ljubimca, 16-letnega tovarniškega delavca Fr. Motnikarja, da umori njenežga moža ter mu obljubila za to — pet kron. Motnikar je res pričakal zvečer Stareta pred tovarno, ga udaril z motiko po glavi ter ga smrtno ranil. Orožniki so zaprli Motnikarja in nezvesto ženo.

— Kriza v obč. svetu puljskem. Župan puljski dr. Rizzi, ki je bil pred nekaj meseci imenovan dež. glavarjem, se je odpovedal, ker obč. odbor ni hotel vzeti v pretres proračuna za prihodnje leto, to pa iz ozirov na okolnost, da je že potekla triletna doba, za katero je bil izvoljen obč. odbor. Županovem izgledu je sledilo 19 odbornikov, ki so se odpovedali mandatom. Bržas se sedaj obč. odbor razpusti. Rizzi je bil 16 let župan. Prav zadnji čas se je razkrila velikanska nerednost v obč. gospodarstvu.

— Nezgod. Dne 20. pr. m. je sedela 18letna Alojzija Peterka, delavka v zagorskem premogokopu, v baraki pred oenjem in se grela. Pri tem je bila ob pol 12. uri ponoči zadremala in se ji je vnela obleka. Opekla se je po sprednjem delu telesa tako močno, da so jo morali pripeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Novomeška mestna občina namerava ustanoviti dekliško šolo s 6, 7. in 8. nadaljevalnim razredom. Solo prevzemo — šolske sestre iz Šmihela pri Novem mestu. V opravičenje te namere glede šolskih sester se navaja, da bi potem deklicam teh razredov ne bilo treba hoditi iz Novega mesta in da je v to svrhu na razpolago glavnic 18,000 kron, ki jo je zapustil neki duhovnik, in ki se sicer porabi za faro Šice pri Toplicah.

— Ustrelil se je v Muti pri Ljutomeru orožniški postajevođa Schief, najbrže iz strahu pred kaznijo, ker ga je stražmešter zalotil, da je na patrolji prenočeval v neki kmetški hiši.

— Trije otroci zgoreli. V Hrašenskem vrhu (Ljutomerski okraj) sta zaklenila viničarja Ignacij in Veronika Strniša svoje tri otroke po eno, tri in pet let stare v sobo ter odšla na delo. Otroci so prišli do žvepljenk ter užgali slamo v postelji. Vsi trije so se v dimu zadušili.

Slovensko — angleški — rečnik izide v par dneh. Cena 60c. Denarne pošiljatve po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N. Y.

Črni ali bel kruh.

Kateri je boljši kot hrana za vsacega? Večina Evropejcev meni, da je črni kruh teenejši nego beli; ljudstvo torej rajše je isto, ker je isti že stoletja, v navadi ker je cenejši in se hitro ne spridi. Zagovorniki belega kruha pa zopet trdijo, da je beli kruh narejen iz najboljših moke, ima v sebi najboljše redilne snovi in se lahko uživa pri nas, ker ima črni kruh težko prebavne snovi v sebi, ki niso prikladne vsacemu želodcu. Ali prebavni organi, kiso močni, prebavijo vsako hrano. Trinerjevo zdravilno, grenko vino je pa edino sredstvo, ki okrepča prebavne organe tako silno, da lahko kljubujejo vsem napadom neprebavnosti. Vam ni treba vprašati; "Kaj smem jesti ali česar ne smem jesti"? Želodec bode lahko prebavljaj vsaktero hrano. Težka hrana se bode spremenila v zdravo, čisto kri, ki izpodriva nezdravo kri.

Trinerjevo zdravilno grenko vino pomnožuje zdravje, jakost mišic in živcev, odstranjuje zabasane in povspešuje slast do jedi. Dobiva se v vsih lekarnah in pri Josip Trineru, 799 South Ashland Ave., Chicago, Ill.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farne Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$2 za posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal. sliovovic po \$3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE
Box 77 Crockett, Cal.

Trgovec
delavec
gospodinja
otrok
vsi morajo jesti.

Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši.
Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepi in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri,
ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,
vse nepravilnosti v črevah,
vse nepravilnosti na jetrah,
vse krvne in kožne bolezni,
vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in želcu.
Prideluje se iz kranjskega brinja.

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

Slovensko—angleški—rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakah na naslov
V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York V. Y.

Jesenska in zimska zaloga oblek in sukenj

Je največja in najpopolnejša. Mi lahko ustrezemo vsace-mu nezadovoljstvu, ker prodajamo nove jesenske in zimske obleke

po \$6.00 do \$20.

Nove zimske suknje po \$5.00 do \$20.

Jugo-zapadni vogal Blue Island Avenue in 18. ceste. JELINEK in MAYER, lastnika.

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce-saloonarje in tudi drugo p. n. ob-šinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljši brinjevec! Dvanajstina stekleno stane \$15. poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne troške. Kdor hoče dobro kapljico brinjev-ca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

Ako hočeš imeti fine slike, idi k fotografu

LIEBICH-u
80-86 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio.

ZA ameriko patentirane

Harmonike,
izvrstno delo, se dobe samo pri Slovencu

John Golob
203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

NAZNANILO.

Naznanjva rojakom, Hrvatom in drugim br. Slovanom, da sva kupila veliki, splošno znani

.....SALOON.....

pod imenom "Narodna dvorana," sedaj "Slovenski Dom". Priporo-čava c. občinstvu, posebnim raznim društvam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge dvorane za društvene seje. V saloonu "pool table" in glasovir Točiva pristno pilzensko pivo in drugo izborno pi-jačo. V istih prostorih otvorila sva tudi vinarno. Točiva izborna kali-fornijsko, Trinerjevo in druga be-la in rdeča vina. rdeči burgundec, beli tokajec, risling in druga fi-na vina se dobe pri naju na debelo in drobn.

Potniki dobe pri naju prenočišče in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič bratje

585-587 S. Centre Ave. na vogalu 18. cesti. TEL. LOOMIS 498 Chicago, Ill.

POSEBNO OBVESTILO.

Nova prekomorska vožnja čez sredo-zemsko-adrijsko morje, po protisku-šeni črti

Cunard Line

ustanovljena l. 1840.

Najstarejša prekomorska črta.
S 26. aprilom je upeljala Cunard Line direktno vožnjo iz New Yorka v Trst in na Reko, s prestankom v Neapolju.

Ti izborni in moderni parniki z dvojn-im vijakom, zidani leta 1904, imajo nad 10,000 ton teže, odpljujejo iz New Yorka kakor sledi:

Ultonia (z dvojnim vijakom) 10,402 ton teže, v torek 13. decembra.

Slavonia (z dvojnim vijakom) 10,605 ton teže, v torek 20. decembra.

Pannonia (z dvojnim vijakom) 9,851 ton teže, v torek 3. januarja.

Carpathia novi parnik (z dvojnim vijakom) 13,564 ton teže, v torek 17. januarja, in zatam redno vsakih 14 dni.

Povprašajte pri naših agentih o niz-kih cenah in posebnih novih udobno-stih v tretjem razredu. Agenti se išče-jo v vsakem kraju. T. G. Whiting Mgr., Dearborn in Randolph Sta., Chicago, Ill.

RAZNO.

Hudič na Tirolskem.

Da je najustudnejše praznovanje doma med ljudstvom, ki je najbolj pobožno in slepo vdano duhovni- kom, zato nam je dokaz Tirolska. V tej klerikalni doželi ni skoraj večje vasi, kjer bi koga ne jeznil hudič. Zopet dva dogodka Pri Sv. Mihaelu blizu Bolcana je zbolela neka mlada služkinja. Takoj so bi-li pobožni vaščani prepričani, da i-ma deklico hudič v krempljih. Iz-ganjali so ga na vse načine, a ker je deklica čimdalje bolj slabela, peljali so jo končno na živinskem vozu v Kaltern v bolnišnico, ker je tako zapovedal zdravnik. Sicer pa pobožni ljudje itak niso imeli no-benega zaupanja ne v zdravnika, še manj pa v bolnišnico. Z deklico so se morale peljati tri osebe, ki so vso 5 kilometrov dolgo pot deklico škropile z blagoslovljeno vodo, da bi hudič zbežal iz nje; toda hudič je bil trmast in neustrašen. Drugi slučaj se je pripetil v Kalternu sa-mem. Štirje bratje so se sprli ter je bil pri tem najmlajši tepen, ker je kot najpametnejši bil seveda po hudiču obseden. Ker tudi ba-tine niso pomagale, padla je vsa rodbina na kolena ter glasno moli-la rožni vene, da bi hudič nesreč-nega mladeniča zapustil. To pa se ni zgodilo morda v srednjem ve-ku, temuč pred par tedni.

Misijonarji v službi Venere. Francoski list "Action" navaja z dokazi, da katoliški misijonarji v vzhodni Aziji širijo "krščansko mo-ralo" z vsemi mogočimi sredstvi, da se ne izogibajo niti sramotnim po-slom, ako le morejo obogatiti svoje kongregacije. Na Kitajskem so mi-sijonarji glavni delničarji pri paro-brodskih družbah, zalagajo pod tujo tvrdko armado in razne trgovine, obenem pa so tudi lastniki večine bordelov za Evropejce in tujce. Tako je velik bordel "matereBenzan-zin" v Sanghaju misijonarski. Tudi v Tientsinu imajo misijonarji glavni bordel. Oba opravljajo "pobožni očetje" sami. Največ se bavijo z "reševanjem" mladih duš neverni-kov. O tem piše francosko pisano glasilo "sveto detinstvo", da so v misijonarsko zavetišče v Pekingu lani sprejeli 873 malih otrok, ki so jih odkupili ajdovskim staršem po 45 sousov. Od teh 873 jih je že prvo leto umrlo 843, potem ko so bili z blagoslovljeno vodo sv. krsta prerajeni. Nadalje piše: "Naša zavetišča so prenapolnjena in ako bi ne odšlo toliko otrok v nebesa, da napravijo drugim prostor, bi jih že davno ne mogli več prejemati. Otroci nas stane s hrano 5 frankov na mesec. Resnično mi molimo, da bi nas te male dušice čimprej zapu-stile ter odšle v nebesa." Deklice, ki kažejo že v mladosti lenoto, se negujejo, dokler ne postanejo zrele, potem pa jih prodajo posredoval-cem večinoma za bordele in Evro-pejcem za prilježnice. Za tako lepo deklo dobe misijonarji do 3000 fran-kov. — Fej!

Politični molitvenik. V baden-ski nadvojvodini je izšla pred krat-kih knjiga "Molitvena in poučljiva knjiga za katoliške može" iz peresa dr. Antona Kellerja, župnika v Got-tenheimu pri Freiburgu. V tej knji-gi je tudi odstavek: "Kako ti treba voliti?" V tem odstavku stoji med drugim tudi to: Pri občinskih vo-litvah ne voli nikdar in nikoli brez-božnih mož! Kdor ne hodi ob ne-deljah k maši, kdor bere samo svo-bodomiselne časopise, ne more imeti prave, resnične ljubezni do svojih katoliških sodeželanov. Za molitven-ik je ta odstavek kaj pripraven. Prav nič se ne bi čudili, ako vpe-ljejo to novotarijo tudi v naše no-vejše molitvenike, saj morajo ljudje večkrat poslušati ustna priporočila katoliških kandidlatov na leci ali pa v spovednici, in menda bo imela ti-skana priporočitev v molitveniku večji uspeh. Klerikalni poslanci ni-so brezbožni može, hodijo ob nede-ljah k maši (recimo!), ne berejo svobodomiselnih časopisov, in ven-dar nimajo prave, resnične ljubezni do svojih volilcev!

Idilična železnica. Na ozko-tirni železnici Marienborn-Beendorf (Saksonsko) so doživeli te dni pot-niki sledečo mično dogodbico: Vlak, ki vozi iz Beendorfa ob 8. uri zju-traj, je imel razen lokomotive le en voz za ljudi, ker ni bilo nič blaga. Na postaji Morsleben sicer ni bilo nobenega potnika, pač pa 180 fun-tov težka svinja v zaboju, ki je bil iz desek zbit. In ta svinja je hotela tudi potovati z vlakom. Kaj storiti? Zabojs svinjo so položili na hodnik pred osebnim vozom ter nadaljevali vožnjo. Med potom je svinja od-rinila desko z zaboja, skočila z vla-ka ter vsa srečna tekla ob progi. Vlak se je ustavil, razbiti zabojs so vrgli z voza, svinjo pa prepustili svoji usodi ter se zadovoljno peljali naprej.

Splošni železničarski štrajk v Italiji grozi zopet izbruhniti, ako vlada ne ugodni spomenici železničarjev. Po vseh večjih italijanskih mestih so železničarji že sprejeli to-zadevni sklep.

Revolucijska propaganda v italijanski armadi. Najbrže v zvezi s projektovanim štrajkom na želez-nicah, so revolucijske proklamacije, v katerih se vojaki pozivajo, naj nikdar ne streljajo na ljudstvo. Po-licija v Milanu je zalotila zalogo 50,000 takih tiskanih pozivov.

Tat čudodelne Marijine slike v Kazanu. Stojan Čajun, je obso-jen v 12letno prisilno delo. Kakor znano, je slika zažgal, pobravši ž-nje drago kamenje. — O jerum, jerum! Kdo bode sedaj čudeže delal?

Sedezi v cerkvi. V nekaterih velikomestnih katol. cerkvah se agitira, da naj bi se odpravila pri-stojbina za cerkvene stole. V veli-kih mestih so cerkve, kjer se plača za en stol po 1000 K na leto. Jasno je, da v takih cerkvah reveži tudi ne morejo do svojega Boga. Duhovni-ki v teh cerkvah so odločno zoper to, da bi se odpravila ta najemnina stolov. S tem bi seve zgrebali in gotovih velikih cerkvenih dohodkih in bati bi se jim bilo treba, da bi potem ne zahajali v te modne cer-kve bogataši, ampak tudi druge vr-šte bitja. Menimo, da bi ti božji namestniki celo Kristusa iz družine tesarjeve, ne trpeli v takih cerkvah.

Kapitalistična radodarnost. — Neki bogat milijonar je kupil gra-ščino. Njegov oskrbnik je prišel k njemu ter mu rekel: "Gospod baron, led na graščinskem ribniku je že do-voľ debel. Kaj naj storimo z lan-skim ledom, katerega je še mnogo v ledenici?" — Razdelite ga med u-boge ljudi!" je odgovoril kapitalist.

Izgredi v Florenci. Povodom petdesetletnice brezmadežnega spo-četja, v četrtek, so v Florenci okra-sili in razvesili številne kapelice in podobe. Socialisti in anarhisti so organizirali protidemonstracijo, ka-tero so pa oblastnike — ovedale. Izgredniki so na to napadli kapelice in nekatere razsvetljene cerkve ter so porazbili s kamenjem okna in druge predmete. Prišlo je tudi do pretepev. Vojaki so morali raz-gnati množico. Mnogo oseb je bilo ranjenih, več pa aretovanih.

Svojega sina zaklala. V Keč-kemetu je posestnica Lipoczi zasa-dila svojemu sinu Aleksandru ku-hinjski nož v srce zaradi tega, ker je preziral svojo mlajšo sestro. Sin je ostal na mestu mrtev, mater so zaprli.

Listu v podporo.

- John Leskovec.....\$0.50
- Neimenovan.....\$0.25
- Frank Potočar.....\$0.25
- Frank Spendal.....\$0.25
- John Aubely.....\$0.25

Socialističen shod.

Dne 1. januarija 1905 ob dveh popoldne bode javen shod socialne-ga kluba v Narodni dvorani 587 So. Centre Ave

Dnevni red:

Stavka kamnosekov v Nabrežini. Strankarske zadeve.

Vstop na shod je dovoljen vsa-komur. Slovenski delavci pripel-jite tudi svoje soproge s sabo.

Odbor.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIKOM

zamore dati samo oni zdravnik, kateri popolnoma pozna globine vsake bolezni.

Triznalna in zahvalna pisma za popolno ozdravljenje dobiva od vseh strani samo

Prof. Dr. E. C. Collins,

iz vseučilišča v New Yorku

in to je najboljši dokaz, da je on edini zdravnik, kateri je vse ljudske bolezni točno in pazljivo preštudiral in preizkusil.

Zatoraj, rojaki Slovenci! Mi, vam priporočamo samo in edino te slavnega in izkušenega Prof. Dr. Collinsa.

On je edini zdravnik, kateri more in tudi jameti za popolno ozdravljenje vsih bolezni na pljučah, preb. želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini — potem bolezni v grlu, nosu, glavi, ner-ovnost, živčno bolezn, prebudo hripanje in bolezni srca, katarr, prebajenje, nadubo, kašelj, bronhijalni piščuni in prvi kašelj, bujanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljane, revmatizem, gih, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku — zlato žilo (homeoid), grlo ali preb. mečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božast, slabost pri spolnem obehvanju, polucijo, nasledko izrabljavanja samega sebe, kamitjenje in tok iz vlesa, ožigljenje, — vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prhljave po glavi, srbečico, lišaje, mazolje, turo, kraste in rane. — vse ženske bolezni na notranjih organih neurastenitno glavobol, neredno mesečno liščenje, beli tok, bolezni na maternici t. t. d. kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. Prof. Collins je prvi in edini zdravnik, kateri ozdravi **JETIKO**

Prof. Collins ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni kakor tudi „Sifilis“ točno in popolnoma.

(Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajnost.)

Čitajte nekoliko najnovejših zahvalnih pisem s katerimi se naši rojaki zahvaljujejo, ker so popolnoma ozdravili:

Bolezen pluč in bronhialneg kašla v prsnem organizmu ozdravljena.

Omenjeni Prof. Collins: Jest se vam lepo zahvalim za vaše zdravila ki ste mi jih poslali, ker jast sam popolnoma ozdravu in se prav dobro počutim, ker tud rdeč johlra delam. Če bom še kdaj bolan se bom pa spet na vas obrnu in vas bom tud usmim mojim rojakom perspotoču. Vam se še enkrat prav lepo zahvalim. FRANK MAVER, 67 Stafford St., Cleveland, O.

Rheum atizem in zastarela zeludečna bolezen ozdravljena.

Maria Pleternik,
Box 84,
Bronson, Tex.

Mike Guštin,
5 Greenwood Ave.
TRENTON, N. J.

Sploštovani gospod: Dobil sem vaše medicinske u pravem času in sem jih tud po vsemem naročilu precej začen nuost in ker so vam tud prav lepo zahvalim ker ste mi tako ta prave medicinske poslal ker moje zdravje prav hitro napreduje in se že čutim popolnoma zdravega. Če bi se primerio da bi me še kdaj kakakna bolezen napadla, se bom prav rvidno precej na vas obrnil. Tudi svojim komar-tam sem vas že in vas bom še za naprej priporočil, da naj se samo na vas obrne-jo če boja bolni, in če čjo hitro ozdravit. I HIRIBAR, Box 674, Collinwood, Ohi

Velocenojeni gospod Prof Collins!
Ko sem porahil vaše poslana mi zdravila so mi nehali laze izpadati in nič se čutim skakntaja po glavi. Torej se vasa prav lepo zahvalim za poverjeno zdravarje: JOHANN STARE, 5036 Hedley St., Milwaukee, Wis.

Zato, ako ste slabotni, izgublujete moči ali ste bolni bodisi na katerikoli bolezni — ako vas neizkušeni zdravniki ne morejo ozdraviti, ako je vaša bolezen zastarela ali postala kronična — potem točno opišite vašo bolezen v pismu ter ob enem navedite, koliko ste stari in kako dolgo že bolujete ter pismo naslovite takole;

PROF. DR. E. C. COLLINS,

140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.

Bodite z mirno dušo prepričani, da bo Prof. Collins po vašem opisu bolezni spo-znal, ter v slučaju potrebe poslal vam bo navodila in najboljša zdravila, po katerih bo-ste gotovo popolnoma ozdravili.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja različnih papežev.)

Med tem, ko je papež Benedikt svoje kronanje obhajal s tolikim bleskom, kakor kak paganski cesar, je bivši papež Celestin V. begal po gorah in gozdih in skušal priti v varen kraj, kjer bi mogel živeti kot samotar. A papeževi in kraljevi biriči so bili svetemu možu za petami. Celestin V. je s tem, da se je odpovedal papeški kroni, podpisal svojo smrtno obsodbo. Takrat se je pokazalo, da v katoliški cerkvi papež, ki se je odpovedal, niti v samoti ne puste živeti. Po dolgih tednih je papež ves onemogel prišel do morja. Hotel se je čez morje peljati v Dalmacijo, da bi tam v kakem gozdu živel. Toda nastal je vihar in zanesel barčico nazaj na apulski breg. V Viesti so mesečni spoznalni papeža. Pozdravili so ga z največjo spoštljivostjo, a duhovniki so ga izdali in provzročili, da je bil izročen kraljevim biričem, ki so ga zopet izročili biričem papeža Benedikta VIII.

Celestina so najprej zaprli v papeževem gradu v Anagninu in potem v gorskem gradu Fumone, kjer je bil že marsikak pošten mož, ki je bil nasprotnik papežev, v strahoviti ječi končal svoje življenje. Petrus de Aliaco poroča, da so nedolžnega papeža vrgli v najtesnejšo ječo; ut vir sanctus ubi habebat pedes, dum missam celebravit, ibi caput reclinaret dum dormiendo quiesceret. Papež Celestin je v ti ječi kmalu umrl, 19. maja 1296. Ves svet je bil edin o tem, da je bil Celestin mučenik, papež Benedikt VIII. pa njegov morilec. Celestinski menihi so mnogo stoletij branili in kazali velik žebelj, ki ga je bil dal papež Benedikt VIII. bivšemu papežu Celestinu zabiti v glavo.

Sele ko je bil Celestin mrtev, se je Benedikt VIII. čutil varnega na papeškem prestolu. Sicer: so vsi njegovi nasprotniki trdili, da si je pridobil papeško krono na sleparski način, ali živi reprezentant teh nasprotnikov, Celestin V., je ležal v grobu in to je bilo za Benedikta velikanskega pomena.

Zdaj se je papež lotil dela, da bi Sicilijo spet dobil v svoje krepnje. V Siciliji je vladal kot kralj Manfredov vnuk Friderik in branil je srečno svojo krono in neodvisnost države. Papež je našel svojim zaveznikom ogromno denarja za vojno proti Siciliji in jim je pomagal še s tem, da je kralja Friderika in vse Sicilce preklel. Toda papeško prekletje, ki je svoj čas vplivalo tako strahovito, kakor dandanes dinamit, ni Sicilcem čisto nič imponiralo. Zasmehovali so papeža s tem, da so po Palermu gnali z napenjajočo krmo prenasiečnega osla, ki je bil našemljen kot papež, a tako, da je imel glavo napravljeno na zadnjem koncu... Mislimo, da nas vsakdo razume.

Za vero kot podlago morale se je papež Benedikt VIII. preklicano malo zanimal. Njemu je bilo samo na tem, da utrdi in razširi posvetno oblast papeštva in da svojim sorodnikom pomore do veljave in do bogastva. Sorodnikom je dal papež prva mesta v cerkvi in v državi in jim s cerkvi darovanim denarjem ustvaril ogromno premoženje. Kakor je Inocencij III. povzdignil rodovino Conti, tako je Benedikt VIII. ustvaril mogočno in neizmerno bogato rodovino Gaetanijev — na stroške cerkve in zabilih vernikov.

Prva rodovina v Rimu so bili tedaj knezi Colonna. Dva sinova te rodovine sta bila kardinala. Ta dva se nista strinjala s papeževo politiko in sta se uprla papežu, ker je ta svojim sorodnikom daroval različna cerkvena posestva ogromne vrednosti. Oba kardinala sta papeža smatrala za simonista in uzurpatorja in obsojala sta ga toliko bolj, ker sta cerkev smatrala za državo sv. Duha, ne pa za napravo posvetnega značaja, kakor papež.

Benedikt VIII. je videl, da so se vsi njegovi nasprotniki začeli zbirati okrog teh dveh kardinalov. Ustrašil se je tega in začel odkrit boj. Sklical je na 10. maj 1297 konzistorij in je kar na kratko odstavil oba kardinala, Petra in Jakoba Colonna.

S ponosom starih aristokratov in zavedajoč se svoje knežje mogočnosti, sta Peter in Jakob sprejela ta boj. Sklicala sta svoje sorodnike in svoje prijatelje, med katerimi je bil tudi sv. Franciskus po duhu sorodni mistik Fra Jacopone, pesnik sloveče velikonočne himne Stabat Mater in mnogih sarkastičnih italijanskih pesmi na papeža Benedikta. Sad tega posvetovanja s sorodniki in prijatelji je bil manifest, ki sta ga dala kardinala nabiti v Rimu in položiti na altar sv. Petra. V tem manifestu je rečeno, da Benedikt ni legitimni papež in da je na sleparski način zadobil papeško krono. "Respondemus — quod vos non credimus legitimum Papam esse — quod in renunciatione ipsius (Celestini) multae fraudes et doli, conditiones et intendimenta et machinamenta intromissae multipliciter..."

Ko bi bil sedaj še živel Celestin V., bi bil postal strašno orožje v rokah odstavljenih kardinalov. Benedikt je bil to slutil in zato je papeža vrgel v ječo ter poskrbel, da je čimprej umrl. Na oklic odstavljenih kardinalov je papež odgovoril s prekletem. Izobčil in preklel je oba kardinala in vse polno njihovih sorodnikov in prijateljev ter grozil s prekletem vsem, ki bi jim pomagali. Obenem je proti kardinaloma oznanil križarsko vojno.

Ta boj med papežem in dvema kardinaloma je pokazal svetu, kako globoko je bilo papeštvo že padlo. "Križarjev", ki so šli pleniti in ropati, je papež seveda dovolj dobil in je zato zmagal. Kardinala sta se udala in s štrikom okrog vratu prosila odpuščanja. Papež pa ni bil zadovoljen s svojo zmago. Ukazal je uničiti

sv. oslavno Paleserino. Svoj čas je Sulla dal to mesto podreti do zadnjega kamna; čez 1400 let je Kristusov namestnik izdal enak ukaz. Atila, ki je dal podret in uničiti Oglej, je bil živalski barbar; kaj naj se reče o papežu, ki je hladne krvi ukazal izvršiti enako barbarstvo na enem izmed najstarejših škofovskih sedežev rimske cerkve. Paestrina je bila krasno in bogato mesto, polno dragocenih umotvorov, nosebno znamenit je bil star tempelj, do katerega je vodilo sto mramornatih stopnic. Vse to je dal papež uničiti, zemljo, na kateri je mesto stalo, pa preorati in s soljo potresti. Tako grozno, kanibalško se je maščeval ta apostol vere in ljubezni!

S tem činom pa ni papež samo storil nečuvno hudodelstvo, nego je tudi prelomil svojo besedo, ki jo je bil dal kardinaloma Colonna, ko sta se podvrgla. In da bi bila mera polna, je papež Colonne še oropal njihovih posestev ter jih razdelil med svoje sorodnike. Dante je tega besedolomnega papeža za večne čase po zaslužnju ožigosal.

Rodovina Colonna je bežala iz Rima. Papež je vse člane in prijatelje te rodovine novič preklel in dal vse, ki jih je dobil v roke, vreči v ječo ali umoriti. Tudi Fra Jacopone je prišel v ječo in ni nikdar več videl belega dne.

Papež je triumfal. Vsi njegovi nasprotniki so bili razgnani in oropani, v eksilu, v ječi ali v grobu in nobena nevarnost ni pretila Benediktovi kroni. Tedaj pač ni slutil, da bo sam poginil v ječi kot samomorilec!

Papež Benedikt VIII. je doživel največji svoj triumf v letu, s katerim se je začelo 14. stoletje. V Rimu so pagani novo stoletje praznovali z velikimi slavnostmi. Kristjani so na ta običaj pozabili. Toda ko so cerkveni prvaki videli, da prihaja čedalje manj romarjev v Rim, so začeli misliti, kako bi ljudi spet navadili na to "božjo pot". Papež Benedikt je našel pravo sredstvo. Obnovil je paganski običaj, da se praznuje začetek stoletja. 22. februarja 1300 je izdal jubilejsko bullo, s katero je obljubil popolni odpust grehov vsem, ki tekom tistega leta pridejo v Rim. Všled duhovniške agitacije je bil uspeh te spekulacije velikanski. Celó leto je bilo povprek 200.000 romarjev v Rimu. Vseh skupaj je došlo nad dva milijona ljudi; in vsak je nekaj prinesel, kajti pri altarju sv. Pavla sta noč in dan stala dva duhovnika in z grabljami grabila denar, kakor seno v bisago. Die ac nocte duo clerici stabant ad altare S. Pauli tenentes in eorum manibus rastellos rastellantes pecuniam infinitam.

Za papeža je bila ta slavnost velika zmaga. V svojem prestolu je videl na tisoče in tisoče ljudi, ki so ležali pred njim v prahu in ga molili. Samo kralja ni bilo nobenega. Razen Karola Martella ni prišel noben vladar v Rim, ni nobeden vprašal za papeževo odpustke, prav kakor bi bila začela ugaševati tisti vera, s katero sta Aleksander III. in Inocencij III. izvojevala svoje zmage. Na sveti večer 1. 1300. je papež zaključil jubilejsko slavnost in z njo tudi posebno dobo v zgodovini rimske cerkve, kajti jubilejskemu letu je sledil strašen poraz papeža Benedikta VIII. propad papeštva sploh in grozna osamelost Rima.

Friderik sicilski je zmagoval, dasi je bilo pol sveta proti njemu. Papež je poklical brata francoskega kralja Filipa. Karol grof Valois in Anjou se je odzval papeževemu povabilu in papež ga je imenoval svojim namestnikom v Toskani. S tem je pa le dosegel, da so se Toskanci od papeža odvrnili. V tistem času 1. 1301. je bil Dante poslan v Rim, da kot zastopnik florentinske "stranke belih", na papeževem dvoru nastopi proti "stranki črnih", ki se je bila postavila na stran grofa Valois. Največji pesnik srednjega veka in najošabnejši papež srednjega veka sta si stala nasproti — oko v oko — in Dante je zapustil papežev dvor s prepričanjem, da spada papež v njegov poetični pekel. Dante je dušo papeža Benedikta priklenil na triumfalni voz gibelinske jeze in jo devetkrat vleklo po peklenem breznju, kakor Ahil mrtvega Hektorja.

Papeževa nadutost je bila tako velika, da se je začel vtikati v boj med Francijo in Angleško, da je francoski duhovščini prepovedal plačevati svojemu kralju davek, proti kralju Filipu kar očitno ščuval ter končno poklical francoske duhovnike v Rim, da bi sodili francoskega kralja.

Papežev nastop je na Francoskem provzročil velikansko nevoljo. 11. februarja 1302. je bila dotična papeževa bulla v Parizu v cerkvi Nötre Dame slovesno sežgana. Papežev zastopnik na Francoskem dvoru je bil sramotno izgnan iz Francije in francoskim duhovnikom je kralj prepovedal, iti v Rim.

Prvič se je zgodilo, da se duhovniki kake dežele niso pokorili papeževemu ukazu, ter ostali na strani svojega kralja. Francoska duhovščina je sporočila, da je ne bo v Rim, ker ne priznava papežu pravice, se v posvetnih rečeh postavljati nad kralja. Papež je bil v silni stiski. Pred njim se je odprlo silno brezno. Naprej ni mogel več, sicer bi bil papeško oblast moralno uničil, in zato se je odločil za poskus, da uniči sedanje svoje sovražnike tako, kakor so njegovi predniki uničili Hohenstaufe.

Prvo je bilo, da je 18. novembra 1302. izdal svetovnoznano svojo bullo "Unam Sanctam", v kateri je v celoto združil vsa načela, ki so bila izrečena o papeževi oblasti. Proglasil je samega sebe za cesarja in imperatorja celega stvarstva, za najvišjega sodnika na svetu, za kralja vseh kraljev in gospodarja vseh ljudi, kateremu mora biti vse podložno.

Francoski kralj je na to sklical parlament in ta je obdolžil papeža krivoverstva, bogoskrunstva, tiranstva, simonije, nečistosti itd. ter apeliral na poseben koncil.

(Dalje prih.)

SOUTH MISSOURI

All želite postati neodvisen, ali želite imeti svoj lasten dom? mi Vam ponujamo oboje v

jugovshodnem Missouriju

kjer je zdravo podnebje, kratka, mila zima, dolgo ne prevročje poletje, kjer na gorski plan ti v čez zemlji dozori najlepše žito in raste najbolj sočna trava, kjer živinoreja skor nič ne stane, nese pa v kufarske dohodke, kjer raste izborna sadja, sočvirje druga zelenjava, ki se kaj lahko spravi v denar, k so čisti studenci in potoki, bogati gozdi, kjer žel lice križajo ozemlje ter ga vežejo z najboljšimi trgi.

Mi Vam prodajamo tukaj svet od 6 do 12 dolarjev aker pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Nikjer na jugu, zapadu ali severu zamorajo vspevati slovenske naselbine boljše kakor tukaj, kjer lahko postane v kratkem marljiv Slovenec neodvisen in bogat ameriški kmetovalec, ki teden se lahko kupci brezplačno odpeljejo na ogled. Pišite pojasnila v slovenskem jeziku.

CHARLES PETERS,

Vsa vprašanja pošiljajte na slovenski oddelk: A. M. Knap Mgr. 315 Dearborn St., room 217-223 Chicago, Ill.

Obleke, površniki, zimske suknje

Najmoderneje, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za mlade in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino cenej drugod.

Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00

“ “ zim. suknjam \$4.00-\$23.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je iz novo po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska tvrdka.

J. J. DVORAK & CO
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Av
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskovalec Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesovske na razpolago Elgin ali Waltham. Zdj samo

\$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilo.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pušiš od nevednih zdravnikov izdirati svoje goče še popolnoma zdrave? Pušiti si jih zaliti z zlatom brom. kar ti za vselej dobro najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simon
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433